PROGRAMA No. 0469

ROMANOS

Cap. 7:2 - 10

Maitei angirũ che rendúva. Ñañepyrũ ñande estudio Romanos rehegua. Ko árape ñamyesakâvéta ko capítulo 7. Ñane programa mboyve guápe ñañe'ẽ Kuri mba'éichapa Pablo oñe'ẽ umi oikuaáva pe leype, judío ha romanope.

Pe ley yvypóra ojapo vaerâ oikove ajánte. Pe mano rupínte pe leygui jajei. Pe Moisés ley oñeme'ẽ Kuri tetâ Israelpe. Ha'e kuéra ikatu Kuri ojapo pe ley ha ndojapói. Pedro, oñe'ẽvo umi judío kuérape oîva Jerusalénpe omomandu'a chupe kuéra, ha'e kuéra ndojapói hague pe ley.

Ko'ag̃a Pablo oiporu ambue techapyrâ, péva heta oî oiporuséva ombo'e hag̃ua ambue mba'e, oiporu oñe'ẽ hag̃ua menda ha joheja rehe. Ha Pablo ko'ápe noñe'ẽi hína pe menda rehe, oñe'ẽ na ñaiméiha pe ley poguýpe.

Ñamoñe'ẽ pe versículo 2 ko capítulo 7gui, Romanospe:

Romanos 7:2 "Peteĩ kuña omendáva, tembiapoukapy rupi ojoaju iménare oikove aja."

Pablo noñe'ẽi ko'ápe pe omendáva ha ojohejáva rehe. Oñe'ẽnte hína pe ley ojeikuaa porâva

rehe, pe kuña omendáva tembiapoukapy rupi ojoaju iménare oikove aja. Omano rire iména ha'e ndaha'e véima omendáva. Péicha ojejapo opa rupi ete yvypóra apytépe, ha apóstol Pablo oiporu techapyrâ ramo umi creyente kuéra apytépe. Ñamoñe'ẽ pe versículo 3 ko capítulo 7gui, Romanospe:

Romanos 7:3 "Aipórõ, ha'e ojoaju ramo ambue kuimba'ére iména oikove aja, omyakãratĩ chupe. Ha pe iména omano ramo katu, upe kuña osẽma upe tembiapoukapy oñapytĩ vaekue chupégui, ha ikatu ojoaju ambue kuimba'ére, omyakã ratĩ'ỹre iménape."

Pe rey rupive kuimba'e omyakâratî ramo hembirekópe, ojejuka vaerâ itápe. Peva jajuhu Deuteronomio, capítulo 22, versículo 22, 23 ha 24pe. Péva pe ley hasy jajapo ko'aga rupi, ko'aga iñambue rupi pe ley. Ha apóstol Pablo ko'aga oñe'ẽve pe ley rehe pe versículo 2pe, oñe'ẽvo pe ména ha tembireko rehe. Oñe'ẽ mba'éichapa pe tembireko rekove oikove aja iména ha omano rire.

Deuteronomio capítulo 22, versículo 22pe he'i: *"Kuimba'e ojehecháva oiko ramo hapicha rembireko ndive, mokõive tojejuka. Peipe'a upéicha pende apytégui iky'áva."* Pe leype he'i pe kuimba'épe ojejuka vaerâ itápe. Upe rire ikatúma pe tembireko omenda jevy. Ñamoñe'ẽ pe versículo 4:

Romanos 7:4 "Péicha avei, che pehẽngue kuéra, pejoajúvo Jesucristore, pemano hendive umi tembiapoukapýpe guarã, pejoaju haguã ambuére, he'ise, pe omano rire oikove jey vaekuére. Upéicha rupi, ikatu ñambyaty heta mba'e iporãva Ñandejárape ombohorýva."

¿Mávapa ha'e pe ména peteîha? Kóva ko porandu rehe heta mba'e oje'e. Dr. Stifler he'i pe pe ména ñepyrumby ha'eha Cristo."

Pe comentarista Newell, he'i pe ména ñepyrumby ha'e hague Adán. Péva ha'e pe oî porâvéva pe Pablo ko'ápe he'i háicha ndive. Jahecha kuaa vaerâ pe capítulo 5 guive oî mokôi omyakâva, Adán ha Cristo. Jaguereko pe Adán peteîha ha pe Adán opakuevogua. Jaguereko pe ñepyrumby ha opakuevogua kuimba'e. Jaguereko Adán ha Cristope. Ñaime Adán ndive pe ñande rekove tujápe. Pe ley oñeme'ẽ Kuri pe tekove tujápe, ha ndojapói pe ley heko kangy rupi, jahecháta háicha ñagũahẽvo pe capítulo 8pe, Romanospe.

Pe ley ojogua peteî molino pohýipe oñemoîva tetâ Israel ajúra rehe. Noipytyvôi chupe oheja chupe ipoguýpe 1500 año rupi. Pe yvypóra ndaikatúi ojapo pe ley. Ñandéve hasy jajapopa hagũa pe ley.

Apóstol Pablo he'i Cristo omano rupi ñande avei ñaime hendive imanóme, ko'agã pe leype gũarâ ñande ñamanóma, ha pe ley avei omanóma ñandéve gũarâ. Avei jaikove jevy Cristo ndive ha ha'e pe ñane ména mokôiha pegua ñane pytyvôva jajapo hagũa iporâva. Ndajaikuaái Cristope ñande ro'o rupive. Pe Cristo oikove jevýva ndive ñaime. He'i háicha apóstol Pablo 2 Corintios, capítulo 5, versículo 16pe: *"Upévare ore ko'ágã noroma'ẽ véima avavére yvypóra rekópe. Ymave roma'ẽ vaekue péicha Crístore, ko'ágã katu nahániri véima."*

Pe ley noñeméi pe hekove pyahúvape ojeroviáva Cristo rehe – *"pe tekove yma guare ohasáma"* ha'e pe apóstol he'íva 2 Corintios, capítulo 5, versículo 17pe. Nde ne reiméi pe ley poguýpe, reime pe gracia sambyhýpe, péicha he'i Ñandejára Ñe'ẽme.

Heta creyente oî ogũenohe jevýva pe ley. Oiko pe hekove tujápe ojapose pe ley. Péva noiporâi. Pe ley ñañotỹma vaerâ. Ko'agã ñaiméma Cristo ndive, jajapo vaerâ pe ha'e oipotáva. Pablo he'ive pe versículo 5pe:

Romanos 7:5 "Jaikovévo angaipa apoha ramo, tembiapoukapy omombáy kuri ñande pype tembipota vai, ha mano mante ñamono'õ."

Pe tekove yma ndaikatúi ojapopa pe ley. Péva rupi ou pe mano. Pablo he'ive ko versículo 6pe:

Romanos 7:6 "Ko'ágã katu, ñamano pe tembiapoukapýpe guarã, ñande rereko vaekue ipoguýpe. Ha japyta ñane sã'ỹre, ñamba'apo haguã Ñandejárape guarã, jeikove pyahu Espíritu Santo ndive guápe, ndaha'e véima tembiapoukapy tujáre."

Ko'ápe apóstol Pablo ombojoja pe ley pe omendáva rehe. Jahecha kuaa pe ley ndaha'e véima umi creyente pegũarâ. Oîma sâsóme pe tembireko iména manóvaicha.

Jajapo vaerâ vy'ápe Ñandejára Ñe'ẽme he'íva, jahayhu rupi chupe. Péva ha'e pe Jesús he'ise vaekue oñe'ẽ ramo guare Simón Pedro ndive, Juan capítulo 21pe: *"Orambosapa rire hikuái, Jesús oporandu Pédrope:--Nde, Simón, Juan Ra'y, ndépa che rayhuve opa ko'ãvagui? Pedro he'i chupe: --Hẽe, che Jára. Nde niko reikuaa rohayhuha. Jesús he'i chupe:--Eñangareko che ovecha kuérare.* [16]*Jesús oporandu jey chupe:--Nde, Simón, Juan ra'y, ndépa che rayhu? Pedro he'i chupe: --Hẽe, che Jára. Nde niko reikuaa rohayhuha. Jesús he'i chupe: --Eñangarekóke che ovecha kuérare.* [17]*Jesús oporandu jey voi chupe: --Nde, Simón, Juan ra'y, ndépa che rayhu? Pedro rehe oguapy Jesús oporandu jey voi haguére chupe péicha, ha he'i: --Che Jára, nde niko reikuaa opa mba'e, ha nde reikuaa che rohayhuha. Jesús he'i chupe: --Eñangarekóke che ovecha kuérare."*

Ipahaitépe Pedro he'i, "Che Jára, nde niko reikuaa opa mba'e, reikuaa che rohayhuha, ha reikuaa avei ikatuha ajavy." Upérô Jesús he'i chupe: "*Eñangarekóke che ovecha kuérare."*

Añetehápe Pedro heta mba'e porâ ojapo. Ha'e opredica ñepyrũ pe Pentecostéspe. Opredica avei umi ndaha'éiva judiope. Ha'e pe ikatúva he'i: *"Che Jára, nde niko reikuaa opa mba'e, ha nde reikuaa che rohayhuha."*

Apóstol Pablo hekovépe ohasa mbohapy háicha: Peteîha, oî pe aravo ha'e ramo guare pe fariseo ijererovúva, noikotevẽiva hapicha rehe. Ha'e ojepy'a mongeta ijehe ojapopa pe ley ha mavavéva ndaikatu mo'âi oñe'ẽ vai hese. Pe mokôiha aravo ha'e pe oho ramo guare Damascope, oikuaa ramo guare Cristope Isalvador ramo. Upépe oñepyrũ pe ñorairô hekovépe. Oiko pe ha'e ojepokuaa háicha ha nosẽ porâi. Ohecha kuaa ojavy hague. Ohecha kuaa pe hekove tujápe ndaipóriha mba'eve iporâva. Pe mbohapyha aravo oñepyrũ pe capítulo 8pe, osẽ pe iñipytũ vaekuégui ohesapévo chupe pe Espíritu Santo. Péva rehe ñañe'ẽta pe ambue capítulope, Romanospe.

Péva ndaha'éi apóstol Pablo rekovepénte oikóva, opavave cristiano rekovépe oiko péicha.

Angirũ che rendúva, pe porandu jajapo vaerâ ha'e ¿Jahayhúpa Ñandejárape? ¿Mba'épa rejapóta Cristogui, omano vaekue nde rehe? Jesús he'i opavave creyentepe, Juan capítulo 14 versículo 15pe: *"Peẽ che rayhu ramo, pejapóta umi mba'e ha'éva peẽme pejapo haguã."* Cristo nomanói oipe'a hag̃ua ñande angaipante, jaiko hag̃ua avei jeroviápe hendive. Ha'e oiko ñande rekovépe. Ñande ndaikatu mo'âi jaiko cristiano háicha ñane año reínte. Pablo he'ive umi versículo 7 ha 8pe:

Romanos 7:7-8 "Ja'éta nga'u piko upévare, pe tembiapoukapy ivaiha? Ahániri upéva! Upéicharõ jepe, ndaha'éi rire pe tembiapoukapýre, che ndaikuaái vaerã mo'ã mba'épa pe angaipa apo. Araka'eve ndaikuaái vaerã mo'ã mba'épa pe mba'e pota, pe tembiapoukapy nde'íri rire: "Ani ne mba'e pota." [8]Pe angaipa apo katu oñekarama upévare, ha oiporúvo upe

tembiapoukapy voi, omoĩ che pype opaichagua tembipota vai. Ndaipóri aja tembiapoukapy niko, angaipa apo ndaipóri avei."

Ehejamína, angirũ che rendúva toromyesakâ ko versículo péicha. "¿Ja'éta nga'u piko upévare? ¿ pe tembiapoukapy ivaiha? ¡Che ndaikuaái vaerâ Kuri che angaipa ndaipóri rire pe ley. Pe angaipa pe ley'ỹ rehe omanóma."

Pablo oñepyrũ oñe'ẽ péva rehe pe versículo 1pe pe capítulo 6pe he'ívo péicha: *"¿Mba'e piko ja'éta aipórõ?* He'i avei, *"¿Mba'e piko ja'éta aipórõ? Ñane rembiapo vaivéta piko jahávo Ñandejára imba'e porãve haguã?"* Jajuhu jevy pe porandu, *"¿Pe leypa ha'e angaipa?"* Ko capítulo oñepyrũvo ha'ete, Pablo he'íva pe ley ha pe angaipa oñomoirũha. Pe angaipa ojei ramo ojei pe ley, upéicha ramo, ¿ojojápa hikuái? Ha Pablo he'i: "¡Ñandejára ta ñande pe'a angaipa poguýgui!" Ha ko'ag̃a ohechaukáta pe ley ijehegui rei oî porâha.

Pe oî vaíva ndaha'éi pe ley, ñande rekovépe voi oî pe angaipa. Pablo ko'ápe he'i ambue háicha. Ko'ápe Pablo oñe'ẽ avei ijehe. Péva ha'e pe ñorairô Pablo ohasáva hekovépe. Oñeha'â oiko hekovépe ha'e oikuaa háicha. Ha ohecha kuaa ndaikatuiha.

Pe ley ohechauka Pablope iñangaipa. Pe ley rupive ohecha kuaa mba'eichaguápa ha'e, ohechauka chupe mba'épa oguereko ipy'apýpe. Péva ha'e pe ley ojapóva. Apóstol Santiago he'i pe Ñandejára Ñe'ẽ ha'eha peteî espejo. Pe espejo ohechauka mba'eichapa ñande.

Pe espejo ohechauka ñande rova iky'a ramo, ha pe ky'a ndaikatui oipe'a pe espejo. Pe ley ndaikatúi omopotî pe iky'áva, ha ikatu ohechauka pe ky'a. Ha Ñandejára ome'ẽ mba'éichapa ikatu ñane potî pe ky'águi. He'i háicha pe purahéi: "Oî peteî tuguy marangatu osyrýva Emmanuel ruguy, omopotîva oñapymívape ipype." Pe ley ohechauka pe angaipa, ha pe ley

ndaha'éi pe oî vaíva; pe yvypóra reko yma ha'e pe oñemoîva hese. Pe ley ohechauka ñane angaipaha. Pe ley ohechauka ñande ro'o ikangy.

Bibliape he'i mba'éichapa jaiko vaerâ. Pe angaipa ipu'aka pe cristiano rehe, pe ley he'i háicha. Pe ley ome'ẽva añoite ipu'aka pe angaipa rehe, ha'e añoite ikatu ñane pytyvô. Pablo ohai pe versículo 9pe ko capítulo 7pe, de su Romanospe:

Romanos 7:9 "Oĩ vaekue peteĩ ára, tembiapoukapy'ỹre che ikatu hague aikove, ha oúvo pe tembiapoukapy katu, pe angaipa apo opáy."

Pablo nde'íri pe ley oî vaiha he'ínte ñandéve pe ley ohechauka ñane angaipa. Pe ley ndaikatúi ñande salva – pe ley ndaikatúi ñande pe'a pe angaipa poguýgui.

Pablo he'i ko versículope yvypóra ikatu ojapo ojaposéva, Pablo ohecha kuaa pe ley ohechauka mba'épa ikatu jajapo ha mba'épa ndaikatúi jajapo. Pe angaipa oîma yvypóra rekovépe pe ley oî mboyve. Ko versículo oñe'ẽ pe angaipa ñepyrumby rehe.

Pablo he'i omanoha oñemomombyry rupi Ñandejáragui. Pe ley ojapo upéicha. Calvino ohai péicha: "Pe angaipa mano ha'e pe omoingovéva pe cristianope; ha pe angaipa oikovéva ha'e pe ojukáva yvypórape." Pe versículo 10pe he'i:

Romanos 7:10 "ha che amano. Ha upéicha, upe tembiapoukapy, ome'ẽ rangue chéve jeikove, che juka."

Péva ojehu pe oñeha'âvape ojapo pe ley. Añetehápe Ñandejára he'i pe ley rehe: *"Ojapóva*

che rembipota ha che rembiapoukapy oikovéta. Che hína pende Jára." Ha pe ley hasy jajapo hag̃ua. Pe ley noîvaíri. Pe ojapo vaíva ha'e pe oimo'âva hese rupive ikatuha oguereko tekove ha pu'aka. Pe ley ndojapói ni peteîva mba'e, ha'e ohechaukánte pe yvypóra ikangyha. Pe ley ojapóva ha'e ohechauka ñandéve jajapo vaíva ha ñande juka.

Pe versículo 11pe ko capítulo 7pe Romanos, Pablo ohai:

Romanos 7:11 "Tembiapoukapy rupi, pe angaipa apo oñemohatã ha che mbotavy, ha upe tembiapoukapýre voi che juka."

Ambue ñe'ẽme, pe angaipa oipy'a ra'â yvypórape.

Ko'ápe japytáta ko árape, angirũ che rendúva. Ambue programape ñamyesakâvéta ñane mbo'epy Ñandejára pytyvô rupive.

Ehaíke oréve remombe'úvo mba'éichapa ne pytyvõ ko mbo'epy. Reipota ramo umi nota ha bosquejo, ikatu reike reite ore página internet peguápe, kóva ha'e pe dirección atravesdelabiblia.org/notas, atravesdelabiblia.org/notas, ha'e jey atravesdelabiblia.org/notas.

Rehenduse jey ramo ko programa, téra ne rehendúi ra'e peteĩva eike jey atravesdelabiblia.org/recursos, ha'e jey atravesdelabiblia.org/recursos.

Angirû che rendúva, roha'ãrõ rehai oréve téra embou peteĩ mensaje WhatsApp rupive 0981 521 200pe Radio Transmundial Paraguaype, rejerurévo umi nota ha bosquejo ko programa rehegua. Téra ehai oréve internet rupive ko direcciónpeatbparaguay@transmundial.org, ha'e jey atbparaguay@transmundial.org ; roha'ãrõ rehai oréve. Ñandejára tande rovasa porãite.